24/08/2020

Η Ζάκυνθος εορτάζει τον Πολιούχο της Άγιο Διονύσιο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ζακύνθου

Η Ζάκυνθος τιμά τη Μετακομιδή εκ Στροφάδων του Ιερού Σκηνώματος του Προστάτη και Πολιούχου της Αγίου Διονυσίου. Λόγω μέτρων προστασίας από την πανδημία του κορωνοϊού, ματαιώθηκε η μεγαλοπρεπής καλοκαιρινή λιτανεία. Το πρωί τελέστηκε πανηγυρική αρχιερατική θεία Λειτουργία, και το απόγευμα θα γίνει Δέηση ενώπιον του Αγίου.

Την Τετάρτη 26 Αυγούστου 2020, ώρα 8.30 το πρωί θα τελεσθεί Αρχιερατικό Συλλείτουργο και στη συνέχεια, ώρα 11, η περιφορά του σεπτού Σκηνώματος του Αγίου Διονυσίου μέσα στον Ιερό Ναό και η εναπόθεσή Του στην Ιερά Λάρνακα.

Οι πιστοί θα πρέπει να τηρούν απαρέγκλιτα τις οδηγίες προφύλαξης από τον Covid-19, φορώντας ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ μάσκα προσώπου, κάνοντας χρήση απολυμαντικού υγρού και τηρώντας την απόσταση του 1,5 μέτρου μεταξύ τους.

Η είσοδος στον Ναό θα πραγματοποιείται ως εξής: Από την ράμπα ΑΜΕΑ (προπύλαια) θα υπάρξει σειρά για προσκύνημα ΜΟΝΟ και υποχρεωτική έξοδος από

την νότια πύλη. Από την πλευρά της θάλασσας (βόρια πύλη) θα υπάρχει πρόβλεψη για άτομα που θα εισέρχονται στον Ναό για εκκλησιασμό, μισή ώρα πριν την έναρξη των ιερών Ακολουθιών και μέχρι τον αριθμό των 50 ατόμων. Συστήνεται επίσης η χρήση μάσκας έξωθεν του Ναού για τους προσκυνητές και τους παρευρισκόμενους.”

Ο Άγιος Διονύσιος

Ο Άγιος Διονύσιος γεννήθηκε το 1547 μ.Χ. στο χωριό Αιγιαλός της Ζακύνθου. Το κατά κόσμον όνομά του ήταν Δραγανίγος ή Γραδενίγος Σιγούρος (ή Σηκούρο). Η οικογένειά του ήταν εύπορη και κατείχε μεγάλη έκταση γης, ενώ οι γονείς του συμμετέχοντας στους πολέμους των Βενετών κατά των Τούρκων απέκτησαν και αριστοκρατικό ιδίωμα.

Ο πατέρας του λεγόταν Μώκιος και η μητέρα του Παυλίνα, ενώ είχε άλλα δύο αδέλφια τον Κωνσταντίνο και τη Σιγούρα. Σύμφωνα με τοπικές παραδόσεις της Ζακύνθου, που δεν επιβεβαιώνονται ιστορικά, ο Άγιος είχε για ανάδοχο τον Άγιο Γεράσιμο.

Ο Άγιος Διονύσιος, ανατράφηκε με τα διδάγματα του Ευαγγελίου. Έτσι γρήγορα διακρίθηκε στα γράμματα και την αρετή. Νωρίς, μόλις ενηλικιώθηκε, ασχολήθηκε με τη διδασκαλία του θείου λόγου, φροντίζοντας συγχρόνως να συντρέχει στην ανακούφιση των φτωχών. Κατόπιν έγινε μοναχός στη βασιλική Μονή των Στροφάδων, παίρνοντας το όνομα Δανιήλ, όπου ασκήθηκε στην αγρυπνία, την εγκράτεια και τη μελέτη των Γραφών.

Αργότερα ο Διονύσιος, θα χριστεί ιερέας παρά τις αρχικές του επιφυλάξεις λόγω της βαριάς ευθύνης της ιεροσύνης, από τον επίσκοπο Κεφαληνίας και Ζακύνθου, Θεόφιλο. Έπειτα, το 1577 μ.Χ., πήγε στην Αθήνα, για να βρει καράβι προκειμένου να ταξιδέψει στα Ιεροσόλυμα. Αλλά ο τότε αρχιερέας των Αθηνών, Νικάνορας, άκουσε κάποια Κυριακή το λαμπρό του κήρυγμα και μετά από πολλές παρακλήσεις τον έκανε επίσκοπο Αιγίνης, με την επίσημη κατόπιν έγκριση της Εκκλησίας Κωνσταντινούπολης, δίνοντας του το όνομα Διονύσιος.

Τα ποιμαντικά του καθήκοντα, επιτέλεσε άγρυπνα και άοκνα. Αναδείχτηκε διδάσκαλος, πατέρας και παιδαγωγός του ποιμνίου του. Η φήμη του είχε διαδοθεί παντού, αλλά αυτός παρέμενε απλός και ταπεινός.

Ασθένησε όμως από τους πολλούς κόπους και παραιτήθηκε. Γύρισε στη Ζάκυνθο, όπου μέχρι το 1579 μ.Χ. ήταν προσωρινός επίσκοπος. Μετά αποσύρθηκε στη Μονή της Θεοτόκου της Αναφωνητρίας, όπου ασκήτευε και με αγάπη κήρυττε και βοηθούσε τους κατοίκους του νησιού.

Οι οικογένειες Σιγούρου και Μονδίνου από διασωθέντα έγγραφα που ανάγονται στα αρχεία της Βενετίας, φαίνεται να είχαν θανάσιμο μίσος. Συμπλοκές μεταξύ των δυο οικογενειών συνέβαιναν διαρκώς. Σε μια από αυτές ο αδελφός του Αγίου, Κωνσταντίνος, δολοφονήθηκε.

Στην προσπάθεια όμως να διαφύγει ο δολοφονός του Κωνσταντίνου αναζήτησε καταφύγιο στο μοναστήρι που βρισκόταν ο Άγιος, χωρίς όμως να γνωρίζει τη συγγένεια. Όταν ο δολοφόνος έφτασε στη Μονή, ερωτήθη από τον Διονύσιο, που ήταν ο ηγούμενος της Μονής, γιατί ζητεί καταφύγιο, αφού κανονικά δεν επιτρέπετο να εισέλθει.

Ο ίδιος απάντησε πως τον κυνηγούσαν οι Σιγούροι, ενώ μετά από διαρκείς ερωτήσεις ομολόγησε πως δολοφόνησε τον Κωνσταντίνο Σιγούρο. Ο Διονύσιος παρά τη θλίψη του, όχι μόνο έκρυψε τον δολοφόνο αλλά και τον φυγάδευσε.

Έτσι με αυτόν τρόπο κατάφερε να αποτρέψει ένα ακόμα έγκλημα και ταυτόχρονα να δώσει τη δυνατότητα μετανοίας στον δολοφόνο, παρά την πικρία για το χαμό του αδελφού του, δίνοντας ένα παράδειγμα συγχωρητικότητας και υψηλής εφαρμογής των Χριστιανικών ιδεωδών. Για τον λόγο μάλιστα αυτό ονομάστηκε και «Άγιος της Συγνώμης».

Ο Διονύσιος πέθανε σε βαθιά γεράματα, 17 Δεκεμβρίου 1622 μ.Χ. Τάφηκε στη Μονή Στροφάδων και κατά την εκταφή το λείψανό του βγήκε ευωδιαστό και αδιάφθορο.

Η αγιότητά του αναγνωρίσθηκε από το οικουμενικό πατριαρχείο το 1703 μ.Χ., αλλά στο νησί ένεκα του βίου του, αλλά και του λειψάνου του ετιμάτο ως άγιος αρκετά νωρίτερα.

Στις 24 Αύγούστου του 1717 μ.Χ. μετεκομίσθη το Σεπτό Σκήνωμά του στη Ζάκυνθο για να προστατευθεί από τους πειρατές.

Αρχικά φυλάχτηκε στον Ιερό Ναό του Μετοχίου της Ι. Μονής, στο προάστιο Καλλιτέρος. Το 1764 μ.Χ. εναποτέθηκε οριστικά στην ομώνυμη Ιερά Μονή του, που έχτισαν οί Μοναχοί των Στροφάδων. Από τότε το Σεπτό Σκήνωμά του αποτελεί μέχρι σήμερα πόλο έλξεως χιλιάδων προσκυνητών και πηγή συνεχών ιάσεων και

θαυμάτων.

Η ανακήρυξη του Αγίου Διονυσίου σαν Προστάτη της Ζακύνθου, αντί της Παναγίας της Σκοπιώτισσας και του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, έγινε από την Κοινότητα Ζακύνθου ύστερ’ από το έτος 1758 μ.Χ. και πριν από το 1763 μ.Χ., όταν η Βενετσιάνικη Γερουσία ενέκρινε απόφαση του Προβλεπτή Ζακύνθου Φραγκίσκου Μανωλέσου, για την αναγνώριση σαν επίσημης ημέρας της 17ης Δεκεμβρίου κάθε χρόνου.

Ως τότε, η επέτειος της Κοιμήσεως του Αγίου Διονυσίου (17 Δεκεμβρίου), θεσπισμένη από τη Συνοδική Έκθεση του 1703 μ.Χ., γιορταζόταν ανεπίσημα, με τη λιτανεία στην πόλη του ιερού Λειψάνου και πανηγύρι. Επίσης, ορίσθηκε να γιορτάζεται επίσημα και η 24η Αυγούστου, επέτειος της μετακομιδής του ιερού Λειψάνου από τα Στροφάδια στη Ζάκυνθο, με πανηγύρι και λιτανεία του Πολιούχου στην πόλη.

Η Μονή στα νησιά Στροφάδια

Το πρώτο μισό του 13ου αιώνα ο Αυτοκράτορας της Νίκαιας Θεόδωρος ο Α’ Λάσκαρις ίδρυσε την Ιερά Μονή Στροφάδων, αφιερωμένη στο Σωτήρα Χριστό (όπως συνήθιζαν οι βυζαντινοί Αυτοκράτορες). Σύμφωνα με τον ιστορικό της Ζακύνθου Λ. Ζώη ο Αυτοκράτορας Ιωάννης ο Παλαιολόγος ανεκαίνισε το μοναστήρι γύρω στα 1440 μ.Χ..

Το κτιριακό συγκρότημα έχει μορφή καστρόπυργου, είναι δηλαδή ένα οχυρό μοναστήρι. Το καθολικό της μονής, δηλ. ο κεντρικός Ναός, ο της Θείας Μεταμορφώσεως, βρίσκεται μέσα στον πύργο της Μονής, πράγμα μοναδικό τουλάχιστον σε Ορθόδοξο μοναστήρι. Στο κτιριακό συγκρότημα, απέναντι απο τον πύργο υπάρχει ο Ναϊσκος του Αγίου Γεωργίου, που φιλοξένησε το Σώμα του Αγίου μας ως τάφος Του για λίγα χρόνια. Το 1530 ή το 1538 κατά τον Χιώτη, το μοναστήρι δέχεται επίθεση Σαρακινών, οπότε σφαγιάζονται οι Πατέρες της Μονής. Το μοναστήρι μετά από αυτή τη συμφορά σιγά – σιγά αρχίζει να αναζωογονείται και ξαναεπανδρώνεται. Ετσι στα 1568 σε κάποια εκκλησία της Ζακύνθου, ο Ζακυνθινός κόντες Δραγανίγος Σιγούρος του Μωκίου γίνεται με την τελετή της κουράς Μοναχός της των Στροφάδων Μονής με το όνομα Δανιήλ (Διονύσιος ονομάστηκε στην σε Αρχιεπίσκοπο χειροτονία Του). Αργότερα γίνεται και Ηγούμενος Αυτής, γύρω στα 1570, σύμφωνα με μαρτυρίες συμβολαίων της εποχής εκείνης. Ως Αρχιεπίσκοπος πρώην Αιγίνης φρόντιζε τα μοναστήρια του ποικιλοτρόπως, έως ότου πραγματοποιήθηκε η επιθυμία Του, να ταφεί στη Μονή Στροφάδων πεθαίνοντας στα 1622 Δεκεμβρίου 17. Υστερα από λίγα χρόνια έγινε η ανακομιδή του Λειψάνου Του και κατά θαυματουργικό τρόπο βρέθηκε το Λείψανό

Του άθικτο από τον πανδαμάτορα χρόνο. Το Λείψανο του Αγίου μας μένει στα Στροφάδια μέχρι την 19η Αυγούστου του 1717, χρονιά κατά την οποία γίνεται μεγάλη επίθεση των Αγαρηνών οι οποίοι σκότωσαν και αιχμαλώτισαν τους μοναχούς. Μόνο δύο κρυμμένοι στο λόγγο γλύτωσαν, πήραν το Λείψανο του Αγίου και το έφεραν στην Ζάκυνθο και από τότε μέχρι σήμερα, ο Αγιος παραμένει στο νησί Του, προστάτης και πολιούχος του, χαρίζοντας την ευλογία Του σε όσους τη ζητούν (Περισσότερα στοιχεία για τον Άγιο Διονύσιο…).

Μαζί όμως με το λείψανο του Αγίου μεταφέρθηκε και η έδρα της Μονής των Στροφάδων στην πόλη της Ζακύνθου, όπου παραμένει μέχρι σήμερα. Η Μονή είχε σημαντική βιβλιοθήκη και ιερά σκεύη μεγάλης αξίας. Τμήματα της βιβλιοθήκης αυτής και των ιερών σκευών βρίσκονται στο μοναστήρι στη Ζάκυνθο αλλά και στη Μαρκιανή βιβλιοθήκη της Βενετίας.

Τα κτίρια της ιστορικής αυτής Μονής υπέστησαν σημαντικότατες ζημιές, κατά το σφοδρό σεισμό (ισχύος 6,6 R) της 18ης Νοεμβρίου 1997.